

“CIRS dla przedsiębiorców” Kredyt PLN + kontrakt CIRS

1. Przedsiębiorca (Klient) zawiera z Bankiem umowę o kredyt PLN oprocentowany stawką WIBOR + marża.

2. Następnie strony zawierają kontrakt CIRS (cross-currency interest rate swap) uzgadniając wymianę PLN/CHF czyli to, jaka kwota w PLN odpowiada jakiej kwocie w CHF.

- Klient przekazuje Bankowi kwotę PLN otrzymując w zamian CHF,
- Klient od tego momentu płaci Bankowi oprocentowanie oparte o LIBOR + marża,
- Bank płaci klientowi stawkę WIBOR jednakże potrąca ją ze stawką WIBOR wynikającą z kredytu,
- **całość transakcji jest dokonywana przy uwzględnieniu wymogów dyrektywy MIFID jako, że sprzedawny jest instrumenty finansowy,**

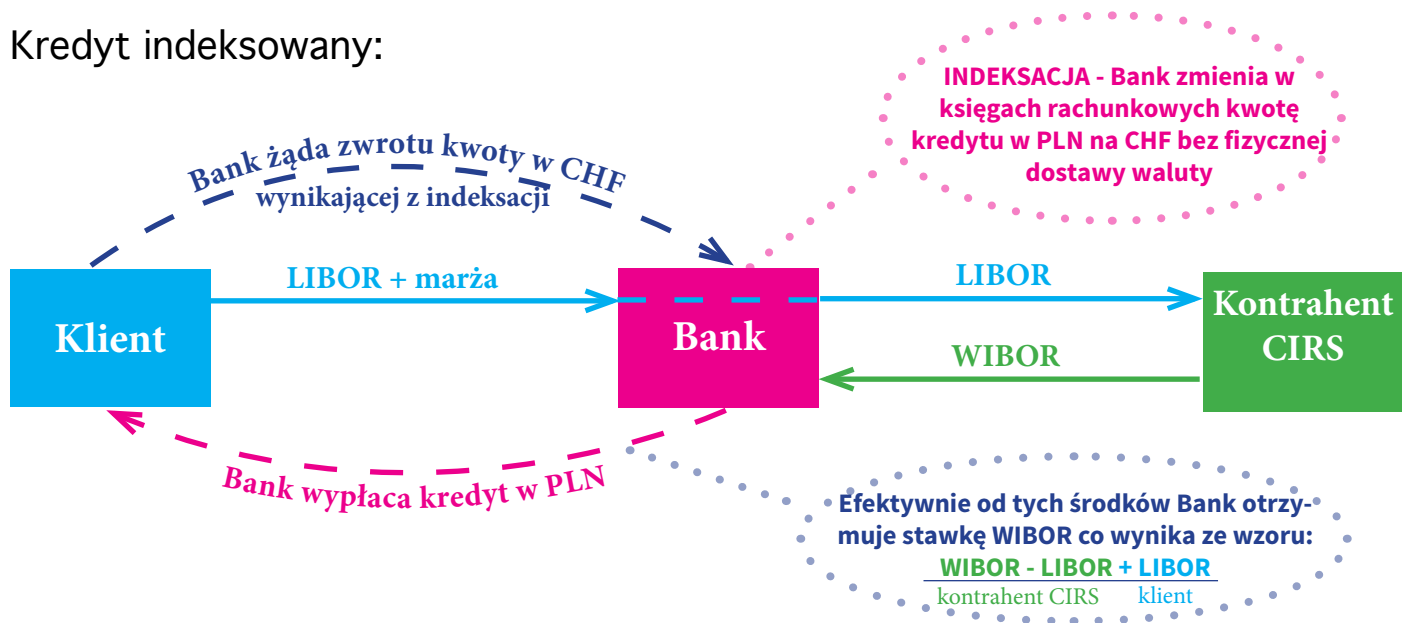
W wyniku tych dwóch kontraktów zobowiązanie Klienta w PLN (z tytułu kredytu) zostało zamienione na zobowiązanie w CHF (z tytułu CIRS).

Transakcja CIRS pozwala zamienić strumień płatności WIBOR na około 2% niższy LIBOR ale jednocześnie wystawia na nieograniczone ryzyko kursowe, któremu można zaradzić tylko na dwa sposoby:

1. uzyskując dochody w walucie kontraktu - dlatego jest to produkt skierowany do przedsiębiorstw, które sprzedają swoje produkty za granicę,
2. zawierając instrument pochodny FUTURE / FORWARD na datę rozliczenia CIRS.

“CIRS dla Kowalskiego” kredyt indeksowany to kredyt PLN z wbudowanym CIRS

Kredyt indeksowany:

Banki uznały, że konstrukcję oferowaną przedsiębiorstwom z użyciem dwóch kontraktów: kredytu i instrumentu pochodnego CIRS, w obrocie z konsumentami są w stanie ograniczyć do jednej umowy nazywając ją przewrotnie indeksacją i o niczym nie informując nieświadomych klientów.

Bank żąda obecnie zwrotu kwoty w CHF, mimo że strony:

- uzgodniły, że kwotą i walutą kredytu jest PLN,
- nigdy nie uzgodniły żadnej kwoty w CHF,
- nigdy nie wymieniły się żadną walutą, gdyż Bank wypłacił kredyt bezpośrednio w PLN,
- **całość transakcji dokonywana jest z pominięciem wymogów dyrektywy MIFID, bo rzekomo jest sprzedawany kredyt, a nie instrument finansowy.**

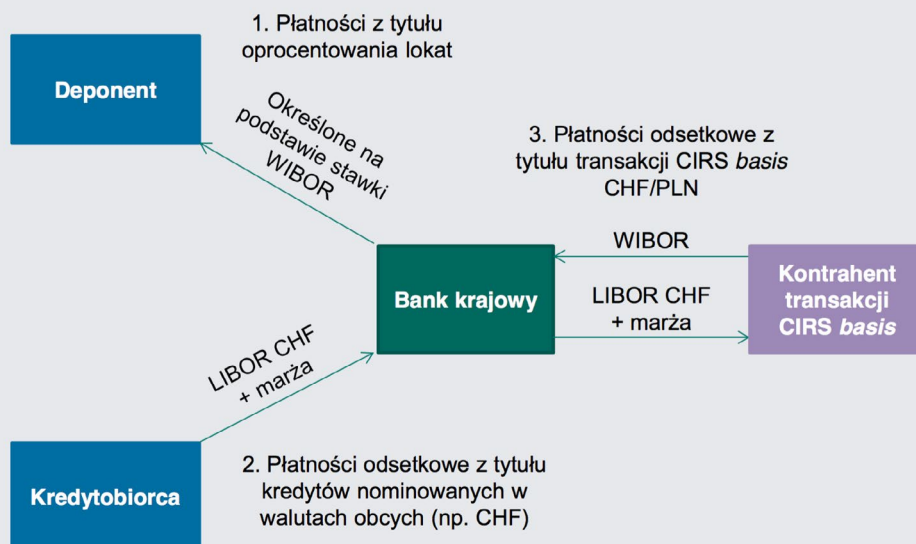
Motywy oferowania CIRSów dla Kowalskiego: największy kantor w Europie (**15,2 mld złotych zysku wyłącznie na spreadach** - zob. nast. str.), niższe raty to więcej osób ma zdolność kredytową na kredyt, większa zdolność to większy kredyt, więcej udzielonych kredytów to wyższe aktywa banku, większy udział w rynku, więcej klientów którym można sprzedać produkty krzyżowe – ubezpieczenia okołokredytowe (ban-cassurance), karty kredytowe, więcej prowizji od udzielonych kredytów oraz wszelkiej maści opłat.

Żądanie zwrotu kwoty w CHF wraz z odsetkami jest sprzeczne z art. 69 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 Prawa bankowego. Konstrukcja kredytu z wbudowanym CIRS jest zatem sprzeczna z prawem, a z punktu widzenia oprocentowania kredytu mająca na celu jego obejście.

Czy oszczędność 2% rocznie warta jest ryzyka płynącego z indeksacji skoro kurs waluty potrafi wzrosnąć nawet o 100% jednego roku? W rezultacie zakładając, że kurs waluty nie urośnie bardziej to owa oszczędność spłaci się dopiero po 50 latach, choć takie kredyty nie były udzielane.

Powyższe, w tym fakt rzeczywistego oprocentowania kredytów indeksowanych stawką WIBOR, potwierdza NBP w raporcie pt. Rozwój systemu finansowego w Polsce w 2014 r.

Schemat 1. Przepływy pieniężne z tytułu wybranych aktywów i pasywów banku krajowego oraz transakcji CIRS *basis* CHF/PLN

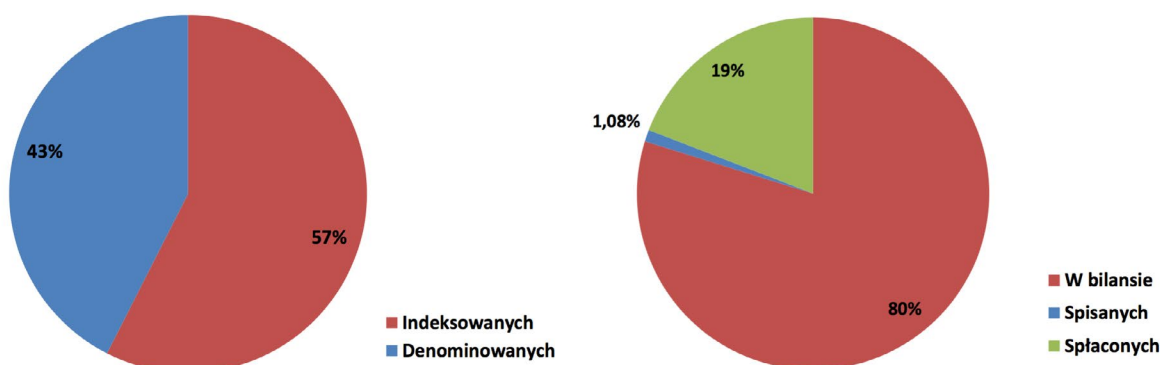

Źródło: opracowanie NBP.

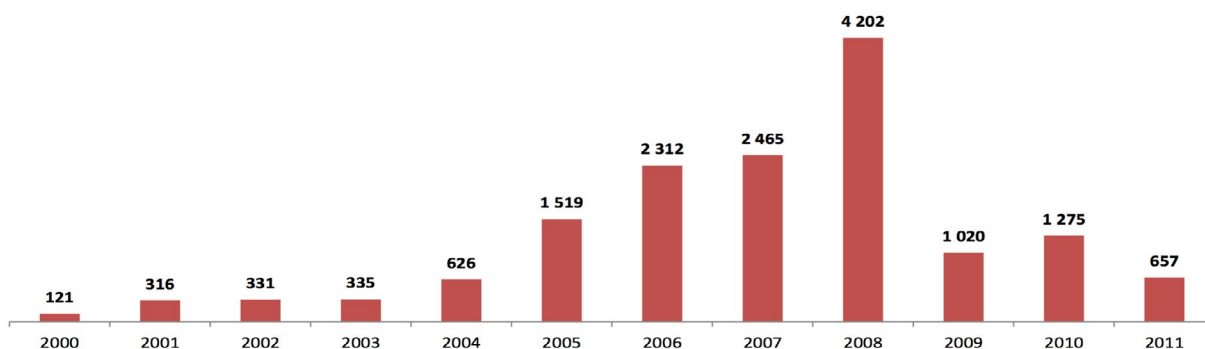
Niezależnie od tego czy bank zabezpieczał swoją pozycję w sposób prawidłowy z ostrożnościowego punktu widzenia, fakt ten pozostaje bez wpływu na ocenę przyjętych konstrukcji kredytów, poza tym, że dowodzi, że: (a) są to kredyty złotówkowe z wbudowanym CIRSem sprzedawane z pominięciem wymogów MiFID; (b) są to kredyty oprocentowane rzeczywistą stawką WIBOR.

Wartość zwrotu z tytułu spreadów dla wszystkich banków to 15,2 mld zł, przy czym 12,1 mld zł to zwrot z tytułu kredytów/pożyczek aktualnie znajdujących się w bilansie banku. Znaczną część tej kwoty stanowią zwroty z tytułu spreadu pobranego w momencie udzielenia kredytu/pożyczki.

Zwroty z tytułu spreadów pobranych od kredytów - BANKI RAZEM

Koszty zwrotu spreadów (łącznie) według roku udzielenia kredytu - mln zł - BANKI RAZEM

59,2% udział w koszcie zwrotu spreadów